

Posudek oponenta na diplomovou práci

Název práce: **Analýza vývoje struktury státního rozpočtu v České republice**

Autor práce: **Martin Ondra,**
student 3. roč. bakalářského oboru Matematika – ekonomie se
zaměřením na pojišťovnictví

Předložená bakalářská práce kompletně zpracovává problematiku státního rozpočtu, počínaje historií, charakteristikou příjmů a výdajů, přes pravidla jeho tvorby až po analýzu vývoje státního rozpočtu a státního dluhu v ČR v letech 1993 - 2012. Téma práce je aktuální, neboť od roku vzniku prošla ČR určitým ekonomickým vývojem, který se musel promítnout též do státního rozpočtu a zejména jeho struktury příjmů a výdajů.

Práce o 52 stranách je rozdělena na úvod, tři kapitoly a závěr. První kapitola je věnována historii a obecné charakteristice státního rozpočtu vč. pravidel pro jeho sestavování. Stěžejní jsou pak kapitoly druhá a třetí. V druhé kapitole autor pojednává o vývoji celkových příjmů a výdajů vč. bilance v letech 1993 – 2012. Dále uvádí přehled příjmů a výdajů v členění dle kategorií v letech 1993 – 2011. Text příslušných odstavců je vhodně prostoupen přehlednými tabulkami a barevnými grafy. Následuje podrobná analýza struktury příjmů a výdajů státního rozpočtu v jednotlivých časových úsecích odpovídajících vždy určité fázi ekonomického cyklu během let 1993 – 2011. Příjmy i výdaje jsou pro jednotlivé roky uvedeny v podrobnějším členění, např. příjmy daňové (a dále pak s rozlišením jednotlivé daně), nedaňové, kapitálové a přijaté dotace, v přehledných tabulkách. V této kapitole též autor studuje sílu závislosti vývoje HDP a příjmů, resp. výdajů v letech 1993 – 2012. Obsahem třetí kapitoly má být analýza vývoje státního dluhu v ČR v letech 1993 – 2011. O něm pojednává podkapitola 3.1 a 3.2, v podkapitole 3.3 je provedena analýza. V úvodu třetí kapitoly je uvedeno, že bude provedeno „... srovnání dluhu ČR v rámci evropské unie“. Srovnání skutečně autor provedl (viz podkapitolu 3.4), ale nejedná se o státní dluh, nýbrž dluh vládní. Zde by měl být vysvětlen rozdíl mezi státním a vládním dluhem. Podle mého názoru mohla být též provedena korelační analýza vývoje státního a vládního dluhu v ČR, jsou-li k dispozici data. V úvodu třetí kapitoly je zařazen odstavec týkající se veřejného dluhu, což opět není to samé jako dluh státní. Zde autor vysvětlil pojem veřejného dluhu a pomocí barevné celosvětové mapy naznačil jeho stav (vyjádřený v procentech z HDP). Opět se domnívám, že pro ČR mohla být analyzována závislost vývoje státního a veřejného dluhu.

K práci mám následující připomínky:

- Prosím o vysvětlení pojmu vládní dluh a uvedení rozdílu mezi státním a vládním dluhem.
- Nerozumím tvrzení na str. 7, 2. odst., posledním řádku, „... státní rozpočet ČSSR mohl být schválen až po schválení rozpočtu federace.“ ČSSR přece federací byla.
- Str. 10, poslední řádek – chybí slovo pojistné v tvrzení „Do kategorie zahrnující přímé i nepřímé daně lze rovněž zařadit také cla, ... pojistné na sociální zabezpečení, ... a veřejné zdravotní pojištění.“
- Str. 13, 2. odst. zdola, 1. věta – zásada jednotnosti, nikoli jednosti.
- Str. 31, poslední odstavec – zjišťování druhu závislosti mezi HDP a příjmy a HDP a výdaji v letech 1993 – 2012 pomocí korelačního koeficientu mohlo tvořit samostatnou kapitolu. Byl by tak lépe vystižen přínos práce. Vektory X , Y a Y' , jejichž složky

vyjadřují hodnoty HDP, příjmů a výdajů v ČR za uvedenou dobu v příslušných jednotkách mohly být pro lepší přehlednost uvedeny v tabulce nebo jako sloupcové vektory.

- Str. 32, 12. řádek shora – uvedeno stejné označení výběrových rozptylů S_X^2 pro dvě různé náhodné veličiny (X, Y) .
- Str. 32, 17. řádek shora – trochu diskutabilní, v textu je uvedeno, že hodnoty korelačního koeficientu „*blízko 1 nebo -1*“ značí „*přímou, resp. nepřímou závislost.*“ Myslím, že by bylo vhodnější použít vyjádření hodnoty korelačního koeficientu blízko 1 nebo -1 značí/vypovídají o stejnosměrném, resp. protichůdném chování/vývoji hodnot dvou náhodných veličin.
- Str. 34, 1. odst. shora, 3. řádek v tvrzení „... *srovnání dluhu ČR v rámci evropské unie*“ by mělo být uvedeno spíše srovnání dluhu ČR s ostatními členskými státy EU, resp. s EU, resp. s eurozónou. Kromě toho Evropská unie se píše s velkým E. Možná zde autor mohl zmínit rozdíl mezi EU a eurozónou.

Celkově má práce pěknou grafickou úpravu. Text práce je čtivý, srozumitelný, po odborné stránce v pořádku, po jazykové už méně. V textu se vyskytují překlepy, chybějící písmena a hrubá chyba. Pozor na střední rod (str. 10, 3. odst., 5. řádek shora – „...*využívající tyto vozidla*...“) Vzhledem k výše uvedenému práci doporučuji k obhajobě a navrhuji hodnocení klasifikačním stupněm **B**.

V Olomouci 27. 5. 2013

Mgr. Eva Bohanesová, Ph.D.
Katedra Matematické analýzy a aplikací matematiky
Přírodovědecká fakulta UP v Olomouci